

Taariikhda Qarsoon ee Aayadda Afartan — Lambarka Soddon iyo Kow

Yexesqeel Lambar Laba iyo Tobnaad

Jeff Pippenger

2026-09-20

Maqaalkii hore waxa uu ku dhammaaday sadar odhanaya, “Guurka axdiga ah ee 313 waxa uu ka dhigan yahay guurkii axdiga ahaa ee ugu dambeeyey ee awoodda baabowga la gashay Maraykanka—boqorka hormuudka ah ee tobanka boqor ee Muujintii toddoba iyo tobnaad; awood laba gees leh oo ay tusaale u tahay awoodda laba gees leh ee Faransiiska. Taariikhda ka bilaabantay Clovis sannadkii 496 oo ugu dambayntii horseedday amarkii Justinian ee 533 iyo carshiga-kor-u-qaadistii baabowga ee 538, waxa ay ka dhigan tahay taariikhda 1989 ilaa sharciga Axadda.”

Ronald Reagan waxaa u ahaa astaan Clovis sannadkii 496, Donald Trump-na waxaa u ahaa astaan Justinian sannadkii 533. Digreetadii Justinian waxay timid shan sannadood ka hor intii aan baadarinimadu carshiga fuulin 538, amarkii Milan-na wuxuu yimid siddeed sannadood ka hor sharcigii Axadda ee ugu horreeyey ee 321. Digreetada iyo amarkuba waxay iswaafaqaan iyagoo ah calaamadda jidka ee ka horraysa sharciga Axadda.

Reagan

Sanadkii 1870, ciidammada Talyaanigu waxay qabsadeen Rooma (20 Sebtembar 1870). Dawladihii Baadarigu way joogsadeen inay sii ahaadaan dawlad dhuleed, waxaana Pope Pius IX uu noqday “maxbuuska Vatican-ka.” Maaddaama aanu jirin dhul baadariyeed oo hadhay oo loo aqoonsanaa dawlad madax-bannaan, Maraykanku (sida dalal kale oo badan) mar dambe ma sii hayn xidhiidh diblomaasiyadeed oo rasmi ah oo uu la lahaa Pope-ka isagoo ah taliye ku-meel-dunyo ah. Oktoobar 1951, Madaxweyne Harry S. Truman waxa uu magacaabay Jeneraal Mark W. Clark inuu noqdo Danjiraha Maraykanka ee Vatican-ka. Mucaaradad xooggan ayaa si degdeg ah uga timid kaniisado iyo ururro Protestant ah oo badan, kuwaas oo ku dooday in magacaabistu jebinayso kala-soocidda kaniisadda iyo dawladda. Bishii Janaayo 1952, Jeneraal Clark wuu ka noqday magaciisii.

10-kii Janaayo, 1984, Madaxweyne Ronald Reagan iyo Pope John Paul II waxay si rasmi ah ugu heshiiyeen in la aasaaso xiriir diblomaasiyadeed oo buuxa oo u dhexeeya Maraykanka iyo Holy See. 9-kii Abriil, 1984, William A. Wilson (oo horeba ugu adeegayay wakiilka gaarka ah ee Reagan) ayaa gudbiyay waraaqihiisii aqoonsiga, wuxuuna noqday Safiirkii ugu horreeyay ee Maraykan u fadhiya Holy See.

Soddonkii iyo saddexdii sannadood ee u dhexeeyey 1951 ilaa 1984 gudahood, iska-caabbintii Protestantism-ku kaga horjeeday Kaatooligga way dabar-go’day. “Gacmaha” u taagnaa baabbanimada sannadkii 496 xilligii Clovis waxay tusaale u yihiin Reagan sannadkii 1984 ilaa

1989. Clovis wuxuu matalayey ka qaadista diintii (heathennimada) ka horjoogsanaysey baabbanimada inay mar kale ku soo noqoto awoodda, waxaana marka la gaadhay 1984 meesha laga saaray iska-caabbintii Protestantism-ku ku hayey kor-u-kaca baabbanimada. “Maalinlaha” (heathennimada) waa laga qaaday, Bawlosna ka qaadistaas iska-caabbinta heathennimadu ku haysey baabbanimada wuxuu ku tilmaamay “dib-u-dhac.”

Kaniisadda astaanta u ah tanaasulka ee uu matalayey Constantine the Great iyo taariikhda 313 ilaa 538 waxay meteleysay xilli ay kaniisaddu tanaasushay oo ay dib uga dhacday. Diinta uu matalayey “508” oo hore u xakamayn jirtay soo gelitaanka awoodda baabanimada, waxay ahayd tusaale u ah dib-u-dhacii Protestant-ka ee Maraykanka. Reagan waxaa matalayey Clovis. Sannadkii 496 Clovis wuxuu siiyey “xooggiisii” baabanimada, sidaasna wuxuu tusaale ugu noqday “isbahaysiga aan quduuska ahayn” ee la hirgeliyey sannadihii Reagan. Clovis sidoo kale wuxuu matalayey qaadista “kan maalinlaha ah” sannadkii 508. 508 waxay tusaale u ahayd 1984.

Is-afgaradkanas ka dhexaysa jaahilnimada iyo Masiixiyadda waxay keentay horumarinta “ninkii dembiga” oo lagu sii sheegay wax sii sheegidda inuu Ilaah iska horyimaado oo isagu iska sarraaysiiyo Ilaah ka sarreeya. Nidaamkaas weyn ee diinta beenta ahu waa farshaxan-gacmeed kaamil ah oo ka mid ah awoodda Shaydaanka—taallo xusuuseed u ah dadaalladiisa uu isku doonayo inuu carshiga ku fariisto si uu dunida ugu xukumo sida doonistiisu tahay.” The Great Controversy, 50.

Reagan si weyn ayaa loogu xusuustaa inuu Midowgii Soofiyeet ku tilmaamay “boqortooyo shar ah” khudbad uu jeediyey sannadkii 1983, wuxuuna u arkayey shuuciyadda aan Ilaah rumaysnayn khatar qoto dheer oo anshaxeed iyo ruuxi ah. Isaga iyo John Paul II waxay sameysteen iskaashi dhow oo shakhsiyeed iyo siyaasadeed oo ka dhan ahaa shuuciyadda Soofiyeetka. Labada ninba halgankaas waxay u arkeen dhinacyo anshaxeed, xataa kuwo qaddarin Eebbe ku salaysan; Reagan si gaar ah ayuu uga hadlay “Qorshe Rabbaani ah” oo lagu ridayo shuuciyadda. Reagan waxa uu xiisaynayey muuqashooyinkii Fatima (digniintii ahayd in “Ruushku faafin doono qaladaadkeeda”), waxaana labada hoggaamiye ka wada hadleen dareenkooda wadajirka ah ee ahaa in Ilaah noloshooda u daayey (labaduba waxay ka badbaadeen isku dayo dil sannadkii 1981) ujeeddo ku xidhnayd jebinta shuuciyadda.

Xertii Masiixa

Reagan waxa lagu soo barbaariyey madhabta Disciples of Christ, taas oo aabbayaasheedii aasaaska si toos ah u bareen in baadariga Katooliggu yahay ka geesta Masiixa. Alexander Campbell, oo ahaa hoggaamiyihii hore ee ugu caansanaa kaniisadda Disciples of Christ, marar badan ayuu baadarinimada u aqoonsaday ka geesta Masiixa. Doodihiisii iyo qoraalladiisii, wuxuu ku dooday in geeskii yaraa ee Daanyeel 7, bahalkii Muujintii 13, iyo ninkii dembiga ee 2 Tesaloniika 2 dhammaantood tilmaamayaan baadariyada Rooma. Aqoonsiyadan ayuu ku isticmaalay dooddada dwayne (oo ay ku jirto tii uu la yeeshay Baadariga Katooligga ah John B. Purcell sannadkii 1837). Barton W. Stone wuxuu xukunka Baadariga ku tilmaamay ka geesta Masiixa ee runta ah iyo “ninkii dembiga.” Walter Scott (oo ahaa wacdiye kale oo hore oo dhaqdhaqaaqaas ka tirsanaa) wuxuu qoray in ninkii dembiga, oo ah Baadariga Rooma, uu ka dhex kici doono kaniisadda

Masiixiga ah oo uu isagu isu sarraysiin doono Ilaah ka sarreeya.

Nell, oo ahayd hooyadii Reagan, waxay ahayd xubin cibaado badan oo ka tirsanaa ururka diineed ee Disciples of Christ, waxayna ahayd saamayntii diineed ee ugu weynayd carruurnimadiisii.

Reagan waxaa lagu baabtiisay kaniisadda Disciples of Christ ee ku taallay Dixon, Illinois, isagoo 11 jir ah, wuxuuna halkaas si firfircoon uga qaybqaatay intii uu dhalinyarada ahaa (oo ay ku jirto inuu dhigi jiray dugsiga Axadda). Wuxuu dhigan jiray Kuliyadda Eureka, taas oo xiriir la lahayd Disciples of Christ.

“Kuwa ku jahawareera fahamka erayga, oo ku guuldareysta inay arkaan macnaha kan Masiixa ka geesta ah, hubaal waxay isu taagi doonaan dhinaca kan Masiixa ka geesta ah. Haatan innagu waqti nooma bannaana inaan la milanno dunida.” Kress Collection, 105.

Reagan waxa lagu tusaaleeyay Clovis iyo weliba tanaasulkii Constantine the Great. Reagan sidoo kale waxa uu ahaa kii ugu horreeyey siddeeddii madaxweyne ee ugu dambeeyey tan iyo wakhtigii dhammaadka ee 1989. Isaga oo ah kii ugu horreeyey siddeeddii madaxweyne ee ugu dambeeyey, waxa uu tusaale u yahay Donald Trump, kaas oo, sida Reagan oo kale, si qoto dheer uga jahawareersan ujeedooyinka runta ah ee baabtiisnimada iyo cidda ay baabtiisnimadu tahay.

Laba ma wada socon karaan, haddaanay isku raacsanayn mooyaane? Caamoos 3:3.

Axdigii lixaad oo ugu dambaysa ee guurka heshiiska ah ee ku xusan Daanyeel cutubka kow iyo tobnaad waxay ka dhacdaa taariikhda bilaabmaysa wakhtiga ugu dambaysta sannadkii 1989, kuna dhammaanaysa taariikhda Donald Trump.

“Dhaqdhaqaaqyada hadda ka socda Maraykanka si hay’adaha iyo dhaqammada kaniisadda loogu helo taageerada dawladda, Protestanku waxay ku socdaan raadkii Baabiyiinta. Weliba waxaa ka sii daran, waxay albaabka u furayaan Papacy-ga si ay dib ugu soo ceshato Maraykanka Protestant-ka ah sarreyntii ay ku weyday Dunidii Hore.” The Great Controversy, 573.

Axdigii guurka ee 313 iyo Xeerka Milan waxay la jaanqaadaan taariikhda 533, amarkii Justinian ee 533-na mar kale waxaa fulin doona maamul Masiixi sheegta, kaas oo aan mar dambe garanayn in in awoodda baadariga loo aqoonsado hay’ad Masiixi ah ay ugu yaraan tahay isdiiddan eray ahaan, ugu xumna tahay khiyaali dilaa ah.

Kaniisadda iyo Dawladda

Sanadkii 457 BC, amarkii saddexaad ee Artaxerxes wuxuu dib u soo celiyey madax-bannaanida qaran ee awoodda siyaasadeed iyo tan diineedba.

Adiguna Esraahow, sida xigmadda Ilaahaaga ee gacantaada ku jirta, u magacaab madax iyo xaakinno dadka oo dhan oo webiga ka shisheeya xukuma, kuwaas oo yaqaanna sharciyada Ilaahaaga; kuwa aanse aqoonna bara. Oo ku alla kii aan samayn sharciga Ilaahaaga iyo sharciga boqorka, xukun ha loogu fuliyo si degdeg ah, ha noqoto dhimasho, ama masaafurin, ama hanti la kala wareego, ama xabsi. Cesraa 7:25, 26.

Amarkii saddexaad wuxuu bixiyey amar iyo awood lagu fuliyo xukun iyo ciqaab ku saabsan shuruucda Ilaah iyo weliba shuruucda boqorka. Amarkaasu wuxuu calaamadeeyey bilowgii wax sii sheegidda laba kun iyo saddex boqol oo sannadood, taas oo ku dhammaatay Oktoobar 22, 1844, markaas oo Masiixu si kedis ah ugu yimid macbudkiisa. Waxa kale oo uu calaamadeeyey bilowgii wax sii sheegid laba boqol iyo konton sannadood ah oo ku dhammaatay 207 BC, taariikhda ku dhex jirta dagaalladii Raphia ee 217 BC iyo Panium ee 200 BC. Soo celintii madax-bannaanida madaniga ah iyo tan diineed ee 457 BC waxay tilmaamaysaa alfa laba-geesood ah oo hela laba oomega oo rumoobid ah. Labadaas rumoobid ee oomega waxay metelaan albaab xiran; mid geeska Protestant-ka ah iyo ka kalena geeska Jamhuuriga ah.

Waxsii ugu horraysay ee laba kun iyo saddex boqol oo sannadood ahayd waxay matalaysay sharciyada Ilaah, wax sii sheegiddii laba boqol iyo kontonka sannadood ahaydna waxay matalaysay sharciyada boqorka. Labadan wax sii sheegid waxay aqoonsanayaan geeska Protestantism-ka iyo geeska Republicanism-ka ee ku yaal bahalka dhulka ee Muujintii 13. Geeska Republican-ka ee bahalka dhulka waxaa la dhigay bartamaha aayadaha kow iyo toban ilaa lix iyo toban ee Daanyeel 11. Muddada toddoba iyo tobankii sannadood ee u dhexeysay Raphia iyo Panium waxaa dhex gala gees ka mid ah wax sii sheegidda laba-geesoodka ah ee amarkii saddexaad ee 457 BC. Wax sii sheegidda laba-laabka ahi waxay aqoonsanaysaa labadaba xukunka dadka axdiga ee ugu dambeeya iyo sidoo kale xukunka qaranka ay dadkaas axdiga ahi ka soo farcameen.

Oo wuxuu Aabraam ku yidhi, Hubsiiinoow in farcankaagu ajnabi ku ahaan doono dal aan iyaga lahayn, oo ay dadkaasu addoon uga dhigi doonaan; oo ay iyaga dulmi doonaan afar boqol oo sannadood; Oo weliba quruuntaas ay u adeegayaan ayaan xukumi doonaa; dabadeedna waxay ku soo bixi doonaan maal badan. Bilowgii 15:13, 14.

Buugga Yexesqeel dhexdiisa, Oktoobar 22, 1844 waxa astaan u ah Oktoobar 22, 573 BC. Taariikh midkood waxay aqoonsanaysaa bilowga xukunka baaritaanka, tan kalena waxay aqoonsanaysaa dhawaqa buunka Yubiliiga labadaba bilowga iyo gunaanadka habka xukunka. Labada taariikhood way is-waafaqaan, labaduna waxay tilmaamayaan albaab xiran. 1844 waxay matalaysaa xidhitaanka albaabka meesha quduuska ah, markii Masiixu u gudbay Meesha Ugu Quduusan. 573 BC-na waxay aqoonsanaysaa dhammaadka wakhtiga imtixaanka aadanaha, halkaas oo addoommada dembiga ee la soo furtay la siiyo xorriyaddooda, iyo dhul cusub oo ay degaan.

Oo haddii aan sannadahan lagu furin, markaas wuxuu bixi doonaa sannadka yubliiga, isaga iyo carruurtiisuba isaga la jirta. Waayo, reer binu Israa'iil anigay ii yihiin addoommo; iyagu waa addoommadayda, kuwii aan ka soo bixiyey dalkii Masar; anigu waxaan ahay Rabbiga Ilaahiinna ah. Laawiyiintii 25:54, 55.

Labada Oktoobar 22 waxay metelaan albaabka xiran ee sharciga Axadda ee soo dhow. Muddada tijaabada ee loo siiyey Adventism-ka waxay bilaabatay 1844 waxayna ku dhammaanaysaa sharciga Axadda ee soo dhow, sidoo kale muddada tijaabada ee loo siiyey Maraykanka waxay ku dhammaanaysaa sharciga Axadda ee soo dhow. Labadaas dhammaadba waxay la jaanqaadaan labada markhaati ee Oktoobar 22 ee ah 2,300 sannadood iyo laba boqol iyo konton sannadood.

Labada boqol iyo kontonka sannadood ee ku dhammaanaya taariikhda u dhexeysa Raphia iyo Panium waxay muddada labada dagaal u qaybinayaan laba tiro oo astaan ah, kuwaas oo marka la isu geeyo leh macnahooda gaarka ah. Toban sano ka dib Raphia, oo macneheedu yahay xuduud-dhul, iyo toddoba sano ka hor Panium, oo ahaa dagaal lagu galay bannaanka oo ku dhammaaday go'doomin. Toban iyo toddoba, astaan ahaan, waxay ku aqoonsadaan awoodda masduulaagga markhaatiyo dhowr ah. 207 BC waxay dhigaysaa Trump, astaanta bahalka dhulka, inta u dhexeysa aayadda kow iyo tobnaad iyo shan iyo tobnaad ee Daanyeel kow iyo tobnaad, iyadoo si nebiyad ah isu diyaarinaya inuu u hadlo sida masduulaag, sida ay u metelayso isu-geynta tirada toban iyo tirada toddoba.

Toddoba iyo toban sidoo kale waa astaan, waxayna taariikhda Raphia ilaa Panium ku ballaarisaa wax ka sii shisheeya Panium iyo weliba ka hor Raphia. Ptolemy IV Philopator wuxuu boqor ka ahaa Masartii Ptolemaiyyiinta laga soo bilaabo 221 BC ilaa 204 BC, wuxuuna Antiochus Magnus kaga adkaaday Raphia sannadkii 217 BC. Ptolemy wuxuu bilaabay inuu xukumo ka hor Raphia, wuxuuna xukumay muddo “toddoba iyo toban” sano ah. Tirada toddoba iyo toban waxay matalaysaa xilli taariikheed oo bilaabma ka hor Raphia, kana sii gudba dagaalkii Panium iyo go'doomintii Siidoon ilaa xidhitaanka nimcada aadanaha sida uu u matalo sannadka 330. Wax sii sheegiddii laba-boqol iyo kontonka sannadood ee muddadii kaniisadda Smyrna waxay bilaabatay 64, waxayna ku dhammaatay Xeerkee Milan iyo heshiiskii guurka ee 313.

Konstantiin kii Weyn wuxuu matalaa taariikhda kaniisadda Pergamos, taariikhdaasuna waxay bilaabatay 313 kuna dhammaatay 538. Toddoba iyo tobanka sannadood ee ugu horreeya ka dib dhammaadka waxsii sheegidda laba boqol iyo kontonka sannadood ee 313 waxay leeyihiin saddex calaamadood oo taariikheed. 313 wuxuu ahaa Xeerkee Milan, 321 wuxuu ahaa sharcigii Axadda ee ugu horreeyey, kala qaybsanaanta boqortooyadana waxaa lagu calaamadeeyey 330. 330 wuxuu matalaa sharciga Axadda ee ugu dambeeya oo calaamadeeya xidhitaanka waqtiga imtixaanka aadanaha. Sidaas daraaddeed tirada toddoba iyo tobanku waxay bilaabataa ka hor Raphia, waxayna dhammaataa si weyn ka dib ololihii milatari ee Panium iyo Sidon. Aayadda lix iyo tobnaad ee Daanyeel kow iyo tobnaad waxay matalaysaa sharciga Axadda ee Maraykanka.

Waxsii Smurna waxay aqoonsanaysaa calaamadda go'doominta, taas oo ah xudunta qudheeda ee farriinta digniinta ee Yexesqeel. Calamadda jidka ee ka horraysa sharciga Axadda, sida ay u metelayaan labada tusaale ee burburkii Yeruusaalem, waa go'doominta; hase yeeshee sidoo kale waa Xeerkee Milan, kaas oo bilaabaya samaysanka ekaanta bahalka.

Go'doominta waxaa ka dhici doona socod aroos oo axdi ah. Tani waa jajab-iska-eg (fractal) ka mid ah socodkii arooska ee ka bilaabmay Reagan, sida uu Clovis u matalay sannadkii 496, hase yeeshee socodka ugu dambeeya ee ku wajahan guurka wuxuu ka bilaabmaa go'doominta, isagoo waafaqsan amarkii Justinian ee 533 iyo weliba Xeerkee Milan ee 313. Labadaas calaamadoodba waxay ka horreeyaan sharciga Axadda. 313 wuxuu ka horreeyey sharcigii ugu horreeyey ee Axadda ee 321, amarkii 533-na wuxuu ka horreeyey sharciga Axadda ee shirkii saddexaad ee Orléans sannadkii 538. Nooc sharci-dejin ah ayaa rumoobin doona astaamaha nebiyadeed ee amarkii Justinian iyo Xeerkee Milan labadaba, halka nooc ka mid ah aroos-axdiyeed astaan ah la hirgelin doono.

Marka amarkaas la soo saaro, waa goor dambe oo aan isu-diyaarin lagu gaadhi karin, waayo albaabkii fursadda nimcadu wuu ku xidhmay geeska Protestant-ka si la hubo sida uu ugu xidhmay Kormariddii ugu horraysay ee Masar. Intaa ka dib sharciga Axadda, oo ah calaamadda xigta ee jidka, wuxuu muujinayaa ma aha oo keliya in sawirkii bahalku si buuxda u samaysmay, laakiin sidoo kale dhaqan-gelinta calaamadda bahalka. Sharciga Axaddu wuxuu calaamadeeyaa dhammaadka fursadda nimcada ee geeska Jamhuuriga, kaas oo ah bahalka dhulka ee Muujintii cutubka saddex iyo tobnaad, si la hubo sida Fircoon iyo ciidankiisiiba ugu dhinteen Badda Cas Kormaridda dabadeed.

Laba boqol iyo kontonka sannadood ee ku dhammaanaya 207 BC waxay tilmaamayaan Donald Trump, sida uu u metelo Antiochus Magnus oo isu diyaarinaya ololaha soo socda ee ka bilaabmaya bannaanka Panium kuna dhammaanaya go'doomintii Sidon. Ka dib Dagaalkii Panium, taliyihii Ptolemaic ee Scopas oo reer Aetolia ahaa wuxuu la baxsaday qiyaastii 10,000 oo askari oo badbaaday kuna cararay magaalada Sidon. Antiochus wuu daba galay oo Sidon ayuu 'go'doomin' ku saaray. Dawladdii Ptolemaic ee Alexandria joogtay waxay dirtay ciidan gurmada ah, laakiin way ku fashilmeen. Markii gaajo la soo gudboonaatay, Scopas wuxuu isu dhiibay magaalada. Antiochus wuxuu u oggolaaday Scopas inuu baxo; Scopas dabadeed wuxuu ku noqday Masar, halkaas oo ugu dambayntii lagu dilay eedaymo khiyaano qaran iyo musuqmaasuq dartood. Go'doomintii Sidon ayaa dhammaystirtay qabsashadii Antiochus ee Coele-Syria ka dib Panium.

Walaashii White waxay buugga Uriah Smith, *Daanyeel iyo Muujintii*, ku tilmaamaysaa "gacanta kaalmaysa ee Ilaah." Smith wuxuu faalladiisa ku saabsan aayadaha afar iyo tobnaad iyo shan iyo tobnaad ee Daanyeel kow iyo tobnaad ku aqoonsanayaa ololaha laba-tallaabo ah ee Antiochus.

"Barbaarinta boqorka yar ee Masar waxaa Senet-ka Rooma u wakiishay M. Emilius Lepidus, kaasoo Aristomenes, oo ahaa wasiir duq ah oo waayo-arag u leh maxkamaddaas, u magacaabay ilaaliyihiisa. Falalkiisii ugu horreeyey wuxuu ahaa inuu ka hortago duullaanka lagu hanjabay ee labada boqor ee isbahaystay, Filibos iyo Antiokhus.

"Ujeeddadan aawadeed ayuu Scopas, oo ahaa jeneraalkii caanka ahaa ee Aetolia, kaas oo markaas u adeegayay Masriyiinta, u diray dalkiisii hooyo si uu ciidanka ugu soo ururiyo gurmada. Markuu ciidan qalabeeyey, ayuu galay Falastiin iyo Coele-Syria (iyadoo Antiochus ku mashquulsanaa dagaal uu Attalus kula jiray Aasiya Yar), wuxuuna Yahuudiya oo dhan hoos geeyey taliskii Masar.

"Haddaba arrimuhu waxay ku yimaadeen meel ay ku rumoobaan aayadda horteenaa taal. Waayo, Antiochus, isagoo ka joogsaday dagaalkiisii uu kula jiray Attalus amariddii Roomaanka awgeed, wuxuu si degdeg ah u qaaday tallaabooyin uu Falastiin iyo Coele-Syria uga soo ceshanayo gacanta Masriyiinta. Scopas ayaa loo diray inuu isaga ka hortago. Agagaarka ilaha Urdun ayay labada ciidan ku kulmeen. [Panium] Scopas waa la jebiyey, waxaana loo eryaday Siidoon, halkaas oo si adag loogu go'doomiyey. Saddex ka mid ah saraakiishii ugu kartida badnayd ee Masar, iyagoo wata ciidamadoodii ugu fiicnaa, ayaa loo diray inay jebiyaan go'doominta, laakiin guul la'aan. Ugu dambayntiina Scopas, isagoo ku hor yimid, muuqaalka caatada ah ee aan la taaban karin ee gaajada, cadow uusan awoodin inuu la tacaalo, ayaa lagu qasbay inuu is dhiibo isagoo aqbalaya shuruudaha ceebta leh ee nolol keliya;

markaas dabadeedna isaga iyo tobankiisii kun ee ninba waa loo oggolaaday inay baxaan, iyagoo qaawan oo dhar laga siibay. Halkan waxaa ka muuqatay qabsashadii magaaloooyinka ugu deyrka adkaa ee boqorkii woqooyi; waayo Siidoon, meel ahaan iyo difaacyadeeda ahaanba, waxay ka mid ahayd magaaloooyinkii ugu xoogga badnaa xilligaas. Halkan waxaa sidoo kale ka muuqatay guul-darradii cududdii koonfureed inay iska celiso, iyo weliba guul-darradii dadka uu boqorkii koonfureed doortay; kuwaas oo ah Scopas iyo ciidamadiisii Aetolian.” Daniel and the Revelation, 257, 258.

Labadii boqol iyo kontonka sannadood ee ku dhammaanaya 207 BC waxay tilmaamayaan Donald Trump. Waxsii sheegidda labada boqol iyo kontonka sannadood ee ku dhammaanaysa 313, oo la socota guurka axdiga ee bari iyo galbeed, iyo Xeerka Milan, waxay tilmaamaysaa samaysanka sawirka bahalka ee Maraykanka. Kaniisadda Pergamos, oo bilaabatay 313, waxay matalaysaa taariikhda ay Masiixiyaddu ku dhacday riddo iyada oo tanaasul la gashay diinta jaahilnimada, ka hor intaan awoodda baabanka carshiga la wareegin. Pergamos iyo sannadka 313 waxay astaan u yihiin tanaasulka uu metelo samaysanka sawirka bahalka ee Maraykanka. Waxay matalaysaa tanaasulka u dhexeeya Masiixiyadda iyo Roomaanka baabanka, waayo diinta Kaatooliggu ma aha wax ka badan ama ka yar jaahilnimo isu ekaysiisay hay’ad Masiixi ah. Waxsii sheegidda labada boqol iyo kontonka sannadood ee ka bilaabatay 1776 oo sannadkan ku dhammaanaysa waxay iyaduna ka hadlayso Maraykanka. Sidaas awgeed, dhammaan saddexda waxsii sheegid ee labada boqol iyo kontonka sannadood ahi waxay taabanayaan dhinac waxsii sheegid ah oo ka mid ah bahalka dhulka ee Muujintii cutubka saddex iyo tobnaad, dhammaanna waxay ku dhammaadaan xariiqyada waxsii sheegidda ee uu metelo tirada toddoba iyo toban.

Sharciga Axadda waa marka Maraykanku u hadlo sidii masduulaagii, hadalka ummaduna waa ficilka hay’adaheeda sharci-dejinta iyo garsoorka.

“Hadalka’ qaranku waa falka ay sameeyaan hay’adihiisa sharci-dejinta iyo garsoorka.” The Great Controversy, 442.

Trump ma aha awood garsoore ama sharci-dejin midna, sidaas darteed sharciga Axadda ee dhowaan imanayaa waxa fulinaya Congress-ka. Hase yeeshee, tallaabo kasta oo taageero siisa awoodda baabtiiska (papal power), waxay astaan u tahay sharciga Axadda. Wareegtadii sannadka 533, iyo amarkii sannadka 313, waxay tilmaamayaan bilowga muddada sawirka bahalka la samaynayo. Gunaanadkuna waa sharciga Axadda ee dhowaan imanaya, Ciisena mar walba dhammaadka wuxuu ku muujiyaa bilowga; sidaas darteed tallaabada Trump ee loo maro amar fulineed oo siinaysa “oggolaansho” kasta kan Masiixa ka geesta ah ee waxsii sheegista Kitaabka Quduuska ah, waxay matalaysaa alfa dhaqdhaqaaqaas oo ku dhammaanaya oo keliya omega, marka Maraykanku “uu sidaas uga tanaasulo mabaadi’da dowladdiisa si uu u meel mariyo sharci Axad ah.”

“Waxaa jira kuwo badan, xataa ka mid ah kuwa ku hawlan dhaqdhaqaaqan lagu xoojinayo axdinta Axadda, oo ka indho la’ natiijooyinka ka dhalan doona tallaabadan. Ma arkaan in ay si toos ah ugu dhufanayaan xorriyadda diinta. Waxaa jira kuwo badan oo aan weligood fahmin sheegashada Sabtida Kitaabka Quduuska ah iyo aasaaska beenta ah ee hay’adda Axaddu ku taagan tahay. Dhaqdhaqaaq kasta oo u hiillinaya sharciyeynta arrimaha diinta runtii waa fal

tanaasul loo samaynayo baabtinimada, taas oo qarniyo badan si joogto ah ula dagaallamaysay xorriyadda damiirka. Ilaalinta Axaddu jiritaankeeda, sida hay'ad loogu yeedho Masiixi, waxay ku leedahay 'qarsoodiga xumaanta;' xoojinteeduna waxay ahaan doontaa aqoonsi dhab ah oo mabaadi'daas ah kuwaas oo ah tiirka geeska u ah Romanism-ka. Marka qarankeenna uu sidaas uga noqdo mabaadi'da dowladdiisa oo uu dejiyo sharci Axadeed, Protestantism-ku ficilkan wuxuu gacan la yeelan doonaa baabtinimada; wax kale ma ahaan doonto aan ka ahayn siinta nolol dulmiga muddada dheer si hammuun leh u sugayay fursaddiisa inuu mar kale ugu boodo keli-talisnimo firfircoon." Testimonies, volume 5, 711.

Dhaqdhaqaaq kasta oo "u janjeedha sharci dejin diimeed runtii waa fal tanaasul loo sameeyey baabtiiska," dhaqdhaqaaqyadaasina waxay dhacaan ka hor sharciga Axadda ee dhowaan imanaya.

"Digreetada qasbaysa cibaadada maalintan waa inay gaadhaa dunida oo dhan. Heer kooban ayay durba u baxday. Meelo badan awoodda madanigu waxay ku hadlaysaa codkii masduulaagii, sida boqorkii jaahilka ahaa ula hadlay maxaabiistii Cibraaniyiinta." Signs of the Times, May 6, 1897.

Waxaan arrimahan ku sii wadi doonnaa maqaalka xiga.